

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„Koroški Slovenec“,
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26/I.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26/I.

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.
Stane četrtletno: K 10.000
Za Jugoslavijo
četrtletno: Din. 25.
Posamezna številka 1000 kron

Leto IV.

Dunaj, 15. oktobra 1924.

Št. 42.

Po štirih letih.

Minul je 10. oktober in z njim so potekla 4 leta odkar se je vršil zgodovinski plebiscit. Dočim se spominjamo koroški Slovenci tega dneva z bolestinim srcem, ker nam ni prinesel pričakovane svobode, praznujejo nemškonacionalni krogi njegovo obletnico z velikimi slavi po celi deželi. 10. oktober jim je postal narodni praznik, ki mu posvečajo predvsem spomin na obrambne boje in na osvoboditev iz pod „balkanske kulture“. Take prilike upravlja zlasti Heimatschutzverband, da proslavlja in pogloblja obrambno idejo med koroškim ljudstvom.

Kakšen pomen pripisujejo Nemci plebiscitu za bodočeni razvoj, nam kaže sledeči odstavek, ki ga povzamemo iz vsenemškega lista „Freie Stimmen“. Omenjeni list piše na obletnico plebiscita: „10. oktober ni bil samo največjega pomena za Koroško, marveč za celo srednjo Evropo. Na ta dan je bila izvojevana odločilna vojna bitka, koje je srečen izid je zaščitil, da se Balkan ni še dalje in globlje pomaknil proti osrčju starega kontinenta, ki bi z svojimi nenaravnimi mejami kot bolan del na zdravem telesu stalno ogrožal sosede. Pribojevana karavančna meja se bo pri prihodnjih izpremembah, ki ne bodo izostale, ker obstoječa groba krivica ne more biti ovekovečena, se izdatno izkazale in tedaj se bo splošno slavil dan koroškega plebiscita.“

S temi besedami je prav jasno iznačen cilj nemške politike, kakor so si ga začrtali nemški voditelji. Ni v našem namenu. soditi o tem, v

kolikor se da ta načrt izvesti ali ne, marveč je stvar Nemcev samih, kako hočejo spraviti v sklad svoj „Anschlussprogramm“ z obstoječimi mirovnimi pogodbami in tistimi faktorji, ki so na obstoju Avstrije najbolj zainteresirani. Kar nas pa briga in na čemur imamo koroški Slovenci največji interes, so mednarodno zajamčene in z najtrdnjšimi garancijami podprte določbe, ki nam dajejo pravico do kulturnega razvoja na podlagi materinega jezika. Te določbe so popolnoma pripravne, da nam zagotovijo v okvirju države kateri pripadamo kot manjšina, dovolj možnosti za kulturni in gospodarski razvoj kakor bi bil v interesu naše narodne in jezikovne posebnosti. Saj nam daje člen 67. mirovne pogodbe pravico „na lastne stroške zidati šole, ustanavljati verske in socialne naprave, jih oskrbovati in nadzorovati in sicer s popolno uporabo svojega jezika in vere“. In člen 68. nam zagotavlja uporabo materinega jezika pri pouku v ljudskih šolah.

Ali te, mednarodno zavarovane manjšinske pravice, podpisane od 41 zastopnikov raznih držav, med temi tudi od tedanjega zveznega kanclerja so ostale samo na papirju. Ob četrti obletnici koroškega plebiscita Slovenci tedaj ne moremo nič drugega kakor ugotoviti, da naše najenostavnejše zahteve niso bile upoštevane. Tako so n. pr. ostale nerešene do danes vse prošnje za upeljavo slovenskega pouka v ljudskih šolah, ne upoštevajo naše vloge in posredovanja za sprejem učiteljev, železničarjev itd., ki so bili vrženi po plebiscitu kot „veleizdajalci“ na cesto in čakajo deloma v največji bedi že cela štiri leta na službo.

Ali se potemtakem ne sliši nekako čudno, ako si dovoli „Kärntner Tagblatt“, glasilo krščansko-socialne stranke v svoji slavnostni plebiscitni številki pripomniti, da more „z mirno vestjo“ reči, da vlada na Koroškem v obče narodnostni mir in da je pripisovati poedine spore večinoma le nekaterim hujskačem, ki delajo zdražbo v deželi. Ta „krščanski“ list vidi na Koroškem sploh samo „zapeljane“ Slovence, ki imajo v revni, svojčas tako zaničevani Avstriji v vsakem oziru bolje kakor v troneadini kraljevini.

To taktiko Nemcev poznamo že iz stare Avstrije. Vsakokrat, kadar je naš tedanji državni poslanec g. Grafenauer nastopil v dunajskem državnem zboru za pravice koroških Slovencev in našteval povzročene jim krivice, so znali nemškonacionalci vselej prav spretno varati javnost, češ, na Koroškem je vse v redu, Slovenci so zadovoljni in nimajo nobenih pritožb. Po tem receptu se dela na Koroškem tudi še danes. Čudimo se le, da se more spozabiti list, ki zastopa krščansko-socialno stranko, tako daleč, da kaže ob vsaki priliki očitno svoje sovraštvo do Slovencev. Ravno krščansko-socialna stranka bi bila vsled svojega programa na Koroškem najbolj poklicana, upljivati posredovalno in pomirjevalno ter pripomagati Slovincem do njihovih pravic. Kajti štemljevanje vsake v resnici demokratične države mora biti, da zadovolji vse svoje državljane in jih ne ovira v njihovem kulturnem razvoju.

V tem oziru ima prav „Arbeiterwille“, ki zavzema v številki od 9. oktobra stališče, da je treba Slovence upoštevati in postopati z njimi nič drugače, kakor z ostalimi deželami. List pravi: „Mi moramo iz političnih in drugih vzrokov svetu vedno zopet dokazati, da Slovenci pri nas niso niti v svojih pravicah prikrajšeni, niti ne draženi. Moramo v njih pa tudi utrditi prepričanje, da se morejo v okvirju naše republike prosto razvijati“. Dasi so to samoobsebi umevna načela, ki jih bo upoštevala vsaka vlada v svojo korist, vendar o koroški vladi tega še ne moremo trditi. Njen predstojnik g. Schumy stoji na načelu vseh protislovenskih demonstracij in nastopa ob vsaki priliki z hujskajočimi govori. Zato od njega tudi ni bilo pričakovati, da bi dosegel sporazum med obema narodnostima v deželi, kakor je to v smislu svoječasnih obljub in zagotovil koroškega deželnega zbora.

Četrta obletnica plebiscita naj ne bo šla mimo nas brez sledu. Spominjati se je hočemo na ta način, da bomo podpirali stranko, ki si je nadela nalogo, zastopati naše kulturne in gospodarske koristi ter braniti naš obstoj. Vsaki koroški Slovenec in vsaka Slovenka naj bo član „Političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“, vsaka hiša naj bo naročena na „Koroški Slovenec“. Pa tudi na tiskovni sklad ne pozabimo! To bodi najboljši spomin na četrto obletnico.

PODLISTEK

Kovač Franc:

Invalid.

Sedel sem v gostilniški sobi, kjer je vladalo veselo razpoloženje in smeh. Gostje so se živahno pogovarjali in šalili.

Nenadoma se počasi odpro vrata in v sobo vstopi invalid z obema umetnima nogama, opirajoč se na berglje. Nekaj trenutkov obstoji, motreč družbo in iskajoč kraj, da bi se vsedel. Nato se polagoma pomika k edino nezasedeni mizi v kot.

„Guten Tag.“

Gostje odzdravijo mrmrajoče, da nisem mogel umeti, je li bil odzdrav nemški ali slovenski.

Nenadoma zastane vesela govorica in smeh; vse gleda nenavadnega gosta, ki je zmotil veselo razpoloženje. Molk je zavladal po sobi. V navzočnosti invalida so se sramovali smeha in razposajenosti. Videlo se je, da jim je izkalil zabavo in pogovor: gostje so utihnili. Nekako v zadregi so menciali s prsti, prekladali roke in vrteli kozarce, gledajoč sedaj pred se ali ozirajoč se na pohabljenca. Drugi zopet je prisiljeno zakašljaj, prižigal ugaslo pipo ali bobnal s prsti po mizi. Kakor kompliciran mehanizem ure, če pride med kolesje drobna smet, je zastala zabava in smeh.

Naročil je pol litra mošta.

„Kje ste na postali invalid?“ vprašam in mu ponudim cigareto.

„Na laški fronti, pri Tolminu, visoko v gorah sta mi po zimi odmrznili nogi. Potikal sem

se tri leta po raznih bolnišnicah. Upal sem do zadnjega, da me ozdravijo, a slednjič so mi odrezali obe nogi.“

„Odkod pa ste?“

„Iz doberlovaške gmajne,“ in mi pokaže legitimacijo.

„Kam pa ste namenjeni?“

„V Št. Vid grem v bolnišnico k Usmiljenim bratom. Počasi hodim, pa polagoma bom že prišel. Saj od tukaj ni več tako daleč.“

„Koliko pa vlečete na mesec pokojnine?“

Britko se je nasmehnil: „A, kaj ta malenkost? 56.000 kron vlečem mesečno. Pa kaj je to? Sede že še kaj malega delam, da kaj zaslužim, a za težko delo nisem. Pa povejte mi, zakaj je bila vojska? Zakaj smo trpeli štiri leta? Zakaj trpimo še sedaj? Povejte mi, zakaj je bila vojska?“

Težko vprašanje. Kaj naj odgovorim? Zmajal sem z ramo:

„Ne vem.“

„Torej vi ne veste, jaz tudi ne vem, nihče ne ve. Zakaj sem pač še na svetu sebi v nadlogo in drugim?“

„Tu malenkost za pot.“

„Zahvalim.“

Vstal je in se trudno pomikal proti vratom. Proteze so škripale v vzmetih pri vsakem koraku. Gledal sem za njim skozi okno. Počasi, enakomerno in mehnično kot stroj je prestavljal umetni nogi po blatni cesti. Zrl sem za njim, dokler ni izginil za ovinkom. Zdelo se mi je, da sem zrl za njim celo večnost... Živ stroj...

Med gosti je pa zopet zavladala zabava in smeh.

List stane od 1. oktobra do 31. decembra za:

Avstrijo 10.000 K
Jugoslavijo 25 D
Posamezna številka 1.000 K

Kmetijska bolniška blagajna

V letošnjem jese skem zasedanju koroškega deželnege zbora ima priti v razpravo tudi vprašanje kmetijske bolniške blaganje. Znano je namreč, da je upravno sodišče na Dunaju vsled pritožbe Salzburške razsodilo, da zakon o kmetijski bolniški blagajni ni bi smel biti sklenjen od zvezne vlade, marveč spada omenjena zadeva v področje deželnih zborov. Kljub temu pa, da je upravno sodišče spoznalo bolniški zavarovalni zakon za nepostaven, je razglasil urad zveznega kanclerja na Dunaju to razsodbo upravnega sodišča z dostavkom, da ostane razveljavljeni zakon še 6 mesecev, to je do 31. januarja 1925 v veljavi.

Ker pripravlja deželni zbor novo postavo za bolniško zavarovanje kmečkih delavcev, je bilo potrebno, da zavzame k temu vprašanju svoje stališče tudi naša stranka. Politično in gospodarsko društvo je zato sklicalo svoje zaupnike na gospodarsko posvetovanje, ki se je vršilo 2. oktobra 1924 v Celovcu. Na tem je podal g. poslanec Poljanec obširno poročilo o nastanku bolniške blagajne, ki je bila ustanovljena 29. X. 1921 ter začela poslovati s 1. septembrom 1922. Razkril je različne nedostatke, ki jih je bilo opaziti za časa njenega dosedanjega obstanka in ki dajejo kmetom opravičen povod za pritožbe. Treba je, da povedo zaupniki svoje mnenje predvsem, ali so za obvezno ali neobvezno zavarovanje.

Poročilu g. poslanca Poljanca je sledila daljša debata, katere se je udeležilo večje število zaupnikov. Zastopnik iz Št. Tomaža naglašja, naj se zahteva preureditev bolniške blagajne tako, da se čimbolj zmanjšajo upravni stroški. Zastopnik iz Galicije ugotavlja, da so posli sami nasprotni bolniškemu zavarovanju, ker želijo ostati za časa bolezni v domači oskrbi. Stavi se predlog, naj bi bilo zavarovanje fakultativno, to je neobvezno in naj se preuredil način zdravniške oskrbe tako, da bi in gospodarji.

Z druge strani so se navedli slučaj, da je dobil gospodar za preskrbo bolnega posla od bolniške blagajne samo 4000 kron dnevno, v drugem slučaju 7000 kron odškodnine. Opozarjalo se je tudi na to, da zdravniki bolnikom, ki jih zdravijo na račun bolniške blagajne, ne posvečajo tiste pozornosti kakor drugim, ki zdravnika sami plačujejo. Pri bolniški blagajni zavarovani posli pa bi morali imeti čut, da se z njimi ravno tako postopa, kakor z vsakim drugim bolnikom. Priporoča se zato, naj bi se preuredil način zdravniške oskrbe tako, da bi plačevala bolniška blagajna vsako vizito posebej, pri čemur bi tudi zdravniki ne bili oškodovani. Sprožil se je tudi predlog, naj se prepusti bolniško zavarovanje kmetijskih delavcev občinam, ki bi delovale vsled manjšega delokroga in lažje evidence z manjšimi stroški, kajti vprašanje bolniškega zavarovanja se ne sme presojati samo iz socialnega, marveč tudi iz gospodarskega vidika. Zastopnik iz Podravlj naglašja še posebej, da je bila odpravljena določba poselskega reda iz leta 1875, ki nalaga gospodarju dolžnost, oskrbovati bolnega posla 4 tedne brezplačno. Nastane vprašanje, kdo bi moral za slučaj neobveznega zavarovanja nositi stroške, najbrže občina.

Po sklepem poročilu g. poslanca Poljanca je bil soglasno sprejet predlog: Gg. poslancema se naroča, da se zavzameta za fakultativno (prostovoljno) ako pa to ne bi bilo izvedljivo, za obvezno bolniško zavarovanje potom občin.

POLITIČNI PREGLED

Avstrija. (Novi bančni polom na Dunaju.) Še se razpravlja po listih o vzrokih in posledicah polomov lombardne in eskomptne banke, depositne in bodenbanke — zlasti vprašanje krivde Italijana Castiglioni pri depozitni banki in njene sanacije se mnogo razmotriva v javnosti — že je na dnevnem redu nov bančni škandal. Avstrijska nordijska banka, pri kateri so udeleženi z večjim kapitalom tudi Angleži je ustavila izplačila in se nahaja v polomu. Policija je zaprla ravnatelja Waldegga. Vodstvo banke je prevzel novi upravni svet, ki sestoji iz samih Angležev. Ako ne bi se posrečilo doseči sporazuma z upniki, pride avstrijsko-nordijska banka v konkurz.

Amerikanski krediti za alpske dežele. Med amerškimi bankirji ter zastopniki Štajerske, Zg. Avstrijske in Salzburške trajajo že dalje časa pogajanja radi amerških posojil. Kakor poročajo dunajski listi, dobi Štajerska 5 milijonov, Zg. Avstrijska 4 in Solnograška 1 milijon dolarjev, ki so namenjena predvsem za izkoriščanje vodnih moči in elektrizacijo teh dežel. Domneva se, da pride na vrsto tudi Tirolska. Potemtakem bo skoraj cela Avstrija v rokah tujezemskih kapitalistov.

Občinske volitve na nižjem Avstrijskem. Nižjeavstrijski deželni zbor je sprejel nov občinski volilni red. Socialni demokrati so z obstrukcijo zabranili upeljavo volilne obveznosti, kakor so jo hotele imeti meščanske stranke tudi na Koroškem. Občinske volitve so razpisane na dan 30. novembra t. l.

Politični položaj v Jugoslaviji. Napovedano imenovanje vstopa Radičevih poslancev v vlado še ni bilo izvršeno. Kakor poroča ljubljanski „Slovenec“, je pripisovati to zavlačevanje predvsem uplivu generalov, ki so hoteli preprečiti, da pridejo Radičevci na vlado. Imenovani list zato ostro obsoja vmešavanje vojaških krogov v politiko. Vsled nastalega nesporazumljenja je podal vojni minister Hadžić ostavko, ki je bila od kralja sprejeta. Ministerski predsednik Davidovič pa je dobil poverilo, da pripravi tla za razširjenje njegove vlade. Najnovejša poročila vedo povedati, da se je Radič odločil za vstop v vlado in pristal na vse zahteve, ki mu jih je predložila vlada. Pričakuje se, da bodo novi ministri vsaki čas imenovani in se predstavili zbornici, ki bo sklicana v nekaj dneh na kratko zasedanje.

Italijanski diktator Mussolini je imel zadnje dni dva značilna govora. Prvi je bil v glavnem namenjen liberalcem, ki so sedaj zborovali in sklepali, ali naj kolikor toliko podpirajo fašistovsko vlado, ali pa naj gredo v opozicijo. Mussolini je govoril grozilno, češ, da njegov „revolucionarni“ pokret in „revolucionarna“ vlada ne rabi parlamenta. V drugem govoru je napovedoval skorajšnjo mogočno bodočnost Nemčije. Opozicijonalcem tolmačijo to kot nekako priznanje nemškemu nacionalizmu in fašizmu. Kongres italijanske liberalne stranke v Livornu je v ponedeljek končal. Predložena sta bila dva dnevna reda: dnevni red, ki predlaga sodelovanje s sedanjo vlado je bil odklonjen, drugi, ki ostro kritizira fašizem pa je bil s 23 glasovi večine sprejet. Ministerski predsednik Mussolini pa je že v govoru, ki ga je imel v Galerti, odgovoril liberalcem. Izgleda, da bo storil vse, da pride do razcepa v liberalni stranki.

Težkoče v Nemčiji. Tudi Nemčija se nahaja v vladni krizi. Nasprotstva med socialnimi demokrati in njim bližji stoječimi frakcijami na eni ter nemškonacionalnim blokom na drugi strani se zelo poostrejuje. Poskus državnega kanclerja Marxa, da se ustanovi koncentracijska vlada se more smatrati za ponesrečen. V svojih smernicah, ki je podal državni kancler za vstop v koncentracijski kabinet povdarja, da se bo morala držati nova vlada londonskega dogoda in skušati doseči sprejem v Zvezo narodov, Marxovo stališče pa ne ugaja nacionalnim strankam, ki sploh nočejo priznati mirovne pogodbe in ničesar kar jim ni po volji. Zato ostro napadajo državnega kanclerja in celo prezidenta Eberta dolžeč njiju, da s svojo taktiko podpirata prikrito soc. demokrate in delujeta na sestavo levičarske vlade. Vsekakor preživlja Nemčija hude strankarske boje, ker se nacionalne stranke še vedno ne morejo sprijazniti z mislijo, da so bili Nemci v svetovni vojni poraženi in da je vendar enkrat treba sporazuma z narodi.

Narodne manišine in Društvo narodov. Narodne manišine pošiljajo Društvu narodov razne prošnje in pritožbe. Za obravnavanje teh prošnji je izdalo Društvo narodov naslednja določila: a) vsebina prošnje mora biti v skladu z mirovnimi pogodbami, b) ne sme biti sestavljena v obliki zahteve, naj se pretrgajo politične vezi med dotično manjšino in državo, katere del tvori ta manjšina, c) ne sme prihajati iz brezimenega ali slabega vira, d) ne sme biti sestavljena v ostrih, nasilnih besedah, e) mora vsebovati informacije ali javljati dejstva,

ki se še niso pred kratkim obravnavala v kaki vlogi. — Če so vsi ti pogoji izpolnjeni, se prošnja javni zainteresirani državi dopošlje, ki mora javiti v roku treh tednov, ki sledijo predaji, ali želi izraziti isvoje mnenje ali ne. V trdilenem slučaju ima rok dveh mescev (vštevši oni tri tedne), da javi svoje mnenje. Na to se potožba zajedno z mnenjem vlade pošlje članom sveta v informativne svrhe. Vsak član Društva narodov dobi tudi lahko, če zahteva ta dokument, na upogled. Predsednik sveta nato povabi dva druga člana sveta, da skupno z njim pregledata zadevo. Če smatra eden izmed njih ali vsak drug član sveta za umestno, lahko priporočajo vprašanje pozornosti sveta. Če se začne enkrat ta baviti z vprašanjem, „ga lahko proučuje na ta način in daje taka navodila, ki jih smatra primernim in uspešnim v dotičnih okolištinah“. V slučaju različnega mnenja o pravnih ali dejanskih vprašanjih med zainteresirano državo in katerokoli drugo državo, ki je članica sveta, se smatra ta razlika v mnenju kot spor mednarodnega značaja, po besedilu člena 14 pakta Društva narodov in vprašanje se lahko spravi pred stalno mednarodno razsodišče, čigar odločitev je nespremenljiva.

Pomembna izjava v balkanskem vprašanju. Bivši bolgarski ministrski predsednik Danev je poročevalcu dunajske „Reichspost“ izjavil med drugim sledeče: Kadar se združita Jugoslavija in Bolgarija v eno državo, tedaj bo rešeno tudi balkansko vprašanje. Makedonsko vprašanje se bo rešilo samo po sebi in mir na Balkanu bo trdno zjamčen, kar bo imelo vsestransko dobre posledice za evropske razmere. Poglavitno je, da prodre ideja združitve Bolgarije z Jugoslavijo med vse jugoslovanske narode, postransko pa, če ta ali ona vlada ni za združitev. Največji protivniki združitve so danes srbski radikali ali ker so se zadnji sporazumeli celo z neslovansko Italijo, je upati, da se bodo sprijaznili tudi z Bolgari.

Vladna kriza na Angleškem. Macdonaldova delavska vlada je demisionirala. Preglasovana je bila v spodnji zbornici z glasovi liberalcev in konservativcev, ki se niso strinjali z politiko delavskega voditelja Macdonalda. Predvsem leži vzrok njegovega padca v stališču, ki ga je zavzemal v kočljivem irskem vprašanju in pri pogodbi z Rusijo. Pa tudi prevelika popustljivost nasproti Nemčiji, v kateri vidijo Angleži nevarnega tekmovalca na svetovnem trgu, je močno omajala Macdonaldovo stališče, četudi se mu je posrečilo doseči nekaj uspehov in začasno odstraniti napetosti, ki so obstojale med Nemčijo na eni ter Francijo in Belgijo na drugi strani. Nove volitve, ki se bodo vršile že koncem oktobra na Angleškem, bodo pokazale, kako sodijo Angleži o vseh teh vprašanjih in kako si je znala utrditi bivša Macdonaldova vlada svoje stališče med angleškim delavstvom.

Nova revolucija v Braziliji. V braziljski zvezni državi Panama je zopet izbruhnila revolucija. Vstaši so proglasili novo nezavisno državo Brasilenio, ki ne bo spadala v brazilsko državno zvezo. Gibanje vodijo oficirji.

DOMAČE NOVICE

Nova denarna veljava v Avstriji. Vlada je izdelala zakonski načrt, po katerem se ima upeljati v Avstriji z novim letom denarna veljava v šilingih. Od novega leta naprej se bodo morale tudi vse bilance glasiti na šilinge, torej navesti vrednosti edinole v zlati pariteti, kakor jo bo določila postava. Kakor zatrjujejo listi, je to izpremembo zahtevala Zveza narodov. Zakonski načrt se bo obravnaval še tekom tega meseca.

Strela je udarila na visokem Obirju v vremensko opazovalnico in napravila mnogo škode.

Olajšave predpisov glede pasjega kontumaca je odredilo okrajno glavarstvo v Beljaku in sicer: 1. V občinah Beljak, Šmarten, Bekštanj, Marija na Zili, Ledince, Rožek, Vernbeg, Logaves, Kostanje in Vrba se nadalje samo zahteva, da morajo psi nositi nagobčnike in od dopolnjenega tretjega meseca naprej veljavne pasje znamke. Jemati pse s seboj v javne

lokale ni dovoljeno. Odredba, da morajo biti psi oprčeni, je v teh občinah odpravljena. 2. V občinah Lipa in Št. Jakob v R. ostanejo vsled posebnih razmer strogi predpisi pasjega kontumaca še nekoliko časa v veljavi.

Dragoceno priznanje. Na uvodnik „Naš položaj“, ki smo ga priobčili v števil. „Koroškega Slovenca“, odgovarja Šumyjevo glasilo „Bauernzeitung“ v daljšem članku, ne da bi moglo izpodbiti naših trditev. O priključitvi k Nemčiji piše: „Nam Nemcem se očita, da hočemo doseči priključitev k Nemčiji. Da mi jo hočemo in jo bomo tudi dosegli, ker je bila po razpadu monarhije od konstituiranega narodnega zbora proklamirana avstrijska republika kot del velike nemške domovine, ker celotno nemškozavedno ljudstvo to želi, kar pa so alirane in asozirane države med katerimi se je nahajal tudi naš južni sosed, siloma zabranile. Potemtakem je vendar neka razlika med stremjenjem po materini deželi in skiljenjem čez Karavanke. Ostanimo pri dejstvih in rezultatu plebiscita.“ Torej koroški Avstrijci ne priznavajo več Avstrije ker je bila Avstrija proklamirana od dunajskega narodnega zbora (Nationalversammlung) kot del velike Nemčije in se je takoj po njihovem logičnem mnenju vrsil tudi plebiscit le med Nemčijo in Jugoslavijo. Sedaj šele razumemo, zakaj smo „iredentisti“.

Št. Janž. (Občinske volitve in še nekaj.) Gotovo so boš čudil, dragi „Koroški Slovenec“, da Ti šele danes poročamo o naših občinskih volitvah. Pa ne zameri, saj je tudi dolgo trajalo, predno smo spravili vse v pravi tir. Torej naša stranka je dobila 6, socialni demokrati 4 in Einheitsliste tudi 6 občinskih odborov. Iz vzrokov, ki jih vsaki Slovenec dobro pozna, smo sklenili dogovor z socialnimi demokrati in dobili potemtakem župana, zavednega našega moža, v osebi pd. Bratnika v Št. Janžu. Ker jih pa dobro poznaš, naše gospode okoli Einheitsliste, se tudi ne boš čudil, ako Ti povemo, da jim to ni moglo prav v njih trde glave. Kakor je njih navada, so tudi tukaj delali zapreke na vse mogočne načine: trda zastoj je bil ves njihov trud in tako je prišla po raznih rekurzijah občina v naše roke. Pa ti ne veš, dragi „Koroški Slovenec“, kako je zasmrdelo za njimi, tako da smo ta smrad obvalili daleč okoli. Bog obvaruj, ko bi se kaj takega zgodilo slovenski občini! Tako bi kričali, da bi zadonelo po celem „Kärnten ungeteilt“. Lahko bi tudi ta novi odbor stavil odgovorne osebe pred sodišče, pa se je to opustilo, oziraje se na bodočo skupno delovanje v občini. Pa glej te trmoglavce, to vsenemško kulturo! Ne meneč se za njih storjene pregreške in za v tem slučaju skoraj preveč lojalno postopanje novega župana, trobijo še vedno v njih stari rog naprej in sicer hočejo pokazati njih največje junaštvo s tem, da se ne udeležijo napovedanih odborovih sej itd. Slavna gospoda okoli Einheitsliste! Če mislite s tem kaj doseči, potem se zelo motite. Pridite vendar enkrat do spoznanja, da je sedaj konec vaše samovlade v občini. Le skupno delovanje vseh strank more biti v interesu in v korist občine. Mari ni odbor bil zato izvoljen? Če so vaši volivci s to vašo abstinenco zadovoljeni, dobro, potem smo mi tudi. Vedite pa, da danes nismo več tako zaručani, da bi se pustili voditi za nos kakor nekdanj. Zapišite si to dobro! Zmagati mora in tudi bode zmagala končno vendar le pravica! Našim občinskim možem pa kličemo: Delajte mirno tako naprej, mi stojimo trdno ob vaši strani!

Bistrica v Rožu. (Tatvina.) Dne 1. t. m. med 4. in 5. uro popoldan je bilo pri pd. Ohancu na Poljani nad 4 milij. kron, ena srebrna ura z verigo, nekaj špeha in kruha od neznanega tatu ukradeno. Tat je ob skednju odtrgal ograjo, prišel od tam pod strešno ter v sobo. Viomil je v 2 omari in odnesel plen. Domači ljudje so se nahajali v tem času na polju. Ko je bil gospodar obveščen, da je videla neka posestnica prihajati tujca iz skednja, je šel takoj domu, kjer je opazil izvršeno tatvino. Orožniki so menda tatu na sledu. — Komaj je minulo 8 dni po izvršenem roparskem umoru v Svečah, že imamo novo tatvino. Kljub temu, da je tukajšnja orožniška postaja ojačena, se vršijo tatvine naprej in to celo pri belem dnevu. Ljud-

je so preplašeni, da se zvečer sploh ne upajo več na prosto.

Sveče. Tu je bil aretiran neki Guč, monter iz Borovelj, ki je osumljen radi roparskega umora na Cesarju. Delal je zadnji čas pri električni napeljavi v Svečah in je večkrat predkaznovan. Sumnjo opravičuje največ dejstvo, da ne more dokazati, kje se je nahajal, ko je bil izvršen roparski umor v Svečah.

Tinje—Gorce. Ni se še pozabila nagla in grozna smrt Hinkotovega Franceta, že je zopet smrt stegnila svojo koščeno roko in pretrgala nit življenja dobri Hinkovi materi. Zadel jo je kap pri ličkanju koruze. Rajna je bila splošno priljubljena ne samo v svoji lastni hiši, temveč pri vseh, ki so jo poznali. Bila je krepka in značajna katoliška žena. Brez primere delavna in izvrstna gospodinja, kakršno zamoreš dandanes le težko kje najti. Dasi že v 69. letu je vendar že s krepko roko vodila obširno gospodarstvo tako izborno, da se je vse čudilo vzornemu redu, katerega je imela. Kako spoštovana in priljubljena da je bila, je jasno pričal pogreb dne 3. t. m. Ogromna množica ljudstva s požarno brambo je spremljala rajno na zadnji poti. Na grobu so čg. prelaz v srce segajočem nagovoru slikali njene vrline in jo postavili drugim za vzgled. Cerkveni pevski zbor ji je na domu in ob grobu zapel ginljivi žalostinki. Žalujemo mu možu, ki je z rajno zgubil veliko oporo in tudi vsem zaostanim naše najiskrenejše sožalje.

Iz beljaške okolice. Sprejeli smo in objavljamo sledeči dopis: Letošnje baško žegnanje, ki se je vršilo 14. septembra t. l. ob veselem razpoloženju, je imelo svoj žalosten konec. Takega krvavega grozodejstva ne pomni nihče v našem lepem in drugače miroljubnem kraju, tudi najstarejši ljudje ne. Kako se vendar more zgoditi, na vmori prijatelj svojega prijatelja, ki ga je bil še dan poprej povabil v svojo hišo na korilo? Tak divji lovec, ki se mu je zahtelo po človeški krvi, je Valentin Tschernut, posestnik in mlinar v Bačah — žrtev njegovega zverinskega početja pa je postal kleparski pomočnik Kristijan Stöffler, kmečki sin iz Völkendorfa pri Beljaku, na katerega je sprožil Tschernut več streliv iz svojega revolverja, dokler napadeni ni obležal mrtev na mestu. Stöffler je bil šele 29 let star in bi se moral 5. oktobra v Pečnici poročiti z njegovo tamkaj živečo nevesto. Mesto veselega ženitovanja pa je prišla bela smrt in ga poročila z dolgo večnostjo. Bil je 19. septembra pokopan ob obilni udeležbi v Šmartnu pri Beljaku. Dasi je bil Stöffler rodom Nemec, je vžival vsled svojega prijaznega vedenja tudi spoštovanje med Slovenci kjer je večinoma izvrševal svojo obrt. Ni nam pa treba vprašati, kaj bi se zgodilo in kako bi pisali in kričali nemški listi, kakšni sinovi tolovaji so Slovenci, da bi bil morilec — Slovenec. Tako pa je mirna Bosna in vse kar je krivo, mora biti ravno. Spominjamo samo na to, kako se je ravnalo z onima dvema Slovencema, ki sta sedela radi osumljenega požiga „Bertahütte“ 7 tednov po nedolžnem v zaporih v Celovcu, dočim je bil Tschernut že v par dneh zopet na prostem. Justicia fundamentum regnorum.

Globasnica. Za minule občinske volitve so naši nemčurji naročili nekaj smodnika, ki so ga — da bi bolj imponiralo — pripeljali z avtomobilom. Ker so bili tedaj temeljito poraženi, so smodnik porabili za plebiscitno slavo. Na predvečer četrte obletnice plebiscita smo slišali zdaj kak strel iz topiča, nato se je nadaljevalo slavlje pri pivu v gostilni. Še prej pa so pobirali z nabiralno polo prostovoljne darove pri nemčurjih in Slovencih. (Ali jih ni bilo nič sram? Op. ured.) Pri pivu se jih je z „birtom“ vred zbralo vsega skupaj reci in piši 15, kjer so popili 3 sodčke piva. Večina Globašanov plebiscitne obletnice ni slavila, zakaj ona je še danes kakor je bila že leta 1920 zavedno slovenska.

Št. Jur na Vinogradih. Dne 8. oktobra smo ob ogromni udeležbi ljudstva od blizu in daleč položili začasnemu počitku uglednega posestnika tukajšnje fare, Mihaela Dreier, pd. Brančurja v Vogljah. Rajni je bil znan kot nenavadno priden in marljiv gospodar, svojim sosedom dober prijatelj ter vedno pripravljen pomagati

z uslugami. Pred dvema leti je hudo zbolel, iskal je pomoči v bolnišnici in raznih zdravnikih, a njegova bolezen je bila neozdravljiva. Kot dober kristjan je vdano prenašal to težko preizkušnjo, dokler ga ni smrt rešila trpljenja. Sveti naj mu večna luč!

Vovbre pri Velikovcu. Javna dražba zapuščine g. Toinko. Dne 26. jul. t. l. so naš duh. g. Rok Toinko nagloma umrli. Zapustili so 77 let staro mater in eno sestro, kateri ste z rajnim izgubile gospodarja in vzdrževalca. Kakor se čuje, bodo vse reči rajnega gospoda polom javne dražbe razprodane, ker je rajni brez oborožke umrl. Prijatelji, znanci in drugi reflektantje se vabijo, da pridejo na ogled ali pa se nismenim potom obrnejo na župni urad za informacije. Razprodala se bode oprava iz trdega in mehkega lesa, divan, obleka, perilo in vse knjige — duh. in posvetne vsebine. sodi in čebele. Kdaj, se bode o pravem času naznanilo. Toliko za zdaj vsem kupa želimo na znanje.

☛ GOSPODARSKI VESTNIK ☛

Knjigovodstvo v kmetijskem gospodarstvu.

Ni zadosti, da se izvršijo pri kmetovanju vsa dela ob pravem času, da se seje in požanje žito ter spravi pod streho, da se kratkomalo vsako leto opravijo redno ista dela, marveč morajo nam biti izkušnje enega leta obenem šola za prihodnost. Uspehe ali neuspehe, ki smo jih dosegli tekom leta, moramo znati s pridom uporabiti pri bodočem gospodarstvu. V ta namen pa je treba, da sežemo večkrat po svinčniku in papirju ter si napišemo vse stvari, ki so za naše gospodarstvo poučne, koristne in potrebne.

Pride zima in z zimo za kmeta čas oddiha in razmišljanja. Zato je priporočati vsakemu kmetu, ki hoče napredno gospodariti, da ta čas pridno uporabi in na podlagi zapisnikov in računov razmislija v svojem gospodarstvu, kako se je obneslo, kaj bi se dalo izboljšati, kaj preosnovati. Nabavi naj si zvezek ali sešije nekaj pol papirja in na liste zapisuje dan za dnevom na eni strani vse dohodke, na drugi vse stroške in sicer posebej tiste dohodke in stroške, ki se tičejo kmetovanja. Nikakor ni preveč zahtevamo, ako bi moral imeti sleherni kmet, ki je hodil v ljudsko šolo, vsaj malo najpotrebnejšega knjigovodstva. Ob koncu leta je vsakomur potrebno vedeti, koliko je prejel, koliko izdal, koliko pridelal, porabil doma, prodal itd. Taki zapiski so neprecenljive vrednosti, zlasti pa kmetovalcu dobro došli in edini pripomoček, da se more ubraniti previsoko odmerjenemu dohodninskemu davku. Iz njih pa tudi spoznamo uspeh našega dela, da moremo presoditi ali smo umno in z dobičkom gospodarili ali ne.

V gospodarstvu se ne more dati splošnih, za vse kmete veljavnih navodil, kako se naj gospodarji, marveč je potrebno, da si vsaki kmet uravna svoje gospodarstvo po svoje; vsak ima svoje vrste račun. Živinoreja, ki enemu dobro nese, bo izkazovala drugemu, ki živi v manj prikladnih okoliščinah izgubo. Na drugi strani pa se na ta način zopet vidi, katera panoga kmetijstva se pri danih pogojih najbolj obnese, odkod prihaja dobiček, kje je izguba in kako je treba prilagoditi celo gospodarstvo razmeram kraja in časa.

Da se more vse to pravilno izvršiti, je treba knjigovodstva, dokler tega ni, je zaman ves trud. Dejstvo je, da zahteva današnji čas tudi od kmeta več izobrazbe, brez katere mu ni mogoče izhajati. In v tem leži v največji meri ono zlo, ki ga pripisuje kmet slabim časom. Treba je tedaj mnogo čitati in se učiti, kajti človek se uči celo svoje življenje. To velja za in vse stanove.

Knjigovodstvo je v kmetijskem gospodarstvu neobhodno potrebno, ker je edino v stanu pomagati kmetu mimo različnih težkoč in je najzanesljiviši svetovalec pri presojevanju rentabilitete posameznih gospodarskih panog, obenem pa tudi najboljši zagovornik nasproti davčnim oblastem.

Bratje in sestre ne spite!

Pomen in potreba reforme zemljiškega katastra. Zemljiški kataster (posestni list) je za vsakega lastnika zemljišč največjega pomena, kajti čisti dohodek zemljišč, kakor je v katastru ugotovljen in izračunjen, daje podlago za odmero zemljiškega, blagovnoprometnega kakor tudi dohodninskega davka. Prepis se dobi za mali denar pri davčnem uradu. Vendar pa je sedanji način predpisovanja davkov na podlagi številke čistega donosa krivičen in zastarel, vsled česar se vedno glasneje ponavlja zahteva po reformi zemljiškega katastra. Cenitev čistega donosa zemljišč se je izvršila svoj čas za posamezne vrste kultur kakor njiv, travnikov, vrtov, pašnikov, planin, gozdov itd. Vsaka posamezna parcela je bila uvrščena v bonitetni razred na podlagi posebnega za določeni okraj veljavnega tarifa. Ta cenitev je razvidna v katastru ozir. posestnem listu in se v veliko slučajih ne vjema z resnično rodovitnostjo in doneskom zemlje. Kot čisti donesek zemljišč bi smel priti v poštev po mnenju strokovnjakov samo prebitek, ki je bil dosežen, ako se odračunajo od celotne vrednosti pridelkov vsi stroški za obdelovanje in pridelovanje. To bi bilo tudi edino pravično ako pomislimo, da zemlja sama ne rodi nič, marveč je mogoče doseči vse njene pridelke le z velikim trudom in denarnimi žrtvami. Iz teh ozirov je razumljivo, da je postala ponovna določitev katastralnega čistega donosa nujno potrebna naloga.

Produkcija železa v Avstriji. V drugem četrtletju t. l. se ugotavlja nazadovanje v vseh panogah produkcije železa v Avstriji. Proizvajanje surovega železa je padlo v primeri s prvim četrtletjem od 107.899 na 93.172, jekla pa od 140.922 na 112.328 ton. V juniju je obratovalo samo 20 marainskih peči napram 25 v aprilu in 31 v prvem četrtletju. Produkcija železnih plošč je padla od 102.415 na 86.786 ton. Največja nazadovanja izkazujejo železne šipke, železo za konstrukcijo, posebno prečke in železo U, ter železniške tračnice. Večja produkcija se opaža samo v kovani žici, ki je narastla od 17.442 na 19.759 ton.

Dunajski trg. Pšenica tuzemska 4200 do 4300, tuzemska rž 4300—4350, tuzemski ječmen 5700—6100, slovaški 5600—6200, ječmen za krmljenje 3800—4000, rumunska koruza 3400—3500, tuzemski ovs 3400—3500, ogrski 3400—3500, rumunski 3325—3425, rumunsko proso 2800—2900, tuzemski fižol 5300—5800, ogrski 5200—5500, fižol za krmljenje 2600 do 3000, leči 12.000—12.500, čehoslovaška 11.000 do 12.500, grah 4000—5500, krompir tuzemski rumeni 1150—1200, beli 1000—1025, čebula 2100—2300, lan 6000—6200, seno 1200—1300, slama 625—670. K.

RAZNE VESTI

Nova gorska cesta v Alpah. Od zadnje severnokoroške vasi doline „Möllthal“, svetovnoznane Sv. Krvi (Heiligenblut, 1279 m) naprej je izpeljana v lepih serpentinah, znamenita, za promet motornih vozil prirejena „Glocknerstrasse“, ki jenja pri koči nemškoavstrijskega planinskega društva „Glocknerhaus“, 2140 m. To cesto nameravajo podaljšati za 27 km do Zell am See na Salcpurškem, s čemer bode zveza München-Benetke skrajšana za 100 km. Izpeljali jo bodo v obče tam, kjer je že za časa Rimljanov obstojala cesta, čije ostanki se po nekod še prav dobro poznajo.

Izgon inozemskih komunistov iz Dunaja. Povodoma kovinarskega štrajka je prišla na Dunaj cela vrsta komunističnih hujšakcev iz inozemstva, zlasti iz Nemčije, ki so nastopali po delavskih zborovanjih in ščuvali na stavko. Vsled splošne napetosti si policija takrat ni upala nastopiti proti njim, pač pa jih sedaj, ko so se strasti že polegile pridno lovi in odpravlja preko meje. Kakor poročajo dunajski listi, je bilo v sredo in četrtek aretiranih in izgnanih osem komunističnih agitatorjev.

Nemški bataljon smrti v Sao Pavlu. Kakor znano, je prišlo v Sao Pavlo v Braziliji do hudih bojev med vstaši in vladnimi četami. Na strani vstašev se je bojeval tudi en bataljon Nemcev, ki je bil zbran iz tjakaj priseljenih Nemcev, večinoma studentov, oficirjev, voja-

kov in vsakovrstnih brezposelnih ljudi. O tragični usodi tega bataljona poroča švicarski list „Basler Nationalzeitung“ sledeče: Pri umikanju je imel nemški bataljon nalogo, skrbeti za kritje umika. Dočim so nosili vstaši civilno obleko, je bil nemški bataljon po tridnevnem vstrajanju v svojih postojankah obkrožen in vjet. Kar jih ni padlo v bojih, so bili vsi po prekem sodu ustreljeni, ker so nosili vsi orožje. Ta nemška hrabrost je bila tedaj drago plačana, neglede na to, da se mora imenovati naravnost blazno, hoteti delati tredi v tuji državi. Ošabnost se povsod maščuje.

Koliko izvrstnih talentov se potopi v alkoholu. Zato je neobhodno potrebno, da se mladina vzgoji brezalkoholno. V ta namen izhaja poseben list „Mladi junak“. Zahtevajte eno številko tega lepega lista na ogled. „Mladi junak“, Ljubljana, Poljanski nasip 10.

Zanimiv račun. V Celovcu so nalepljeni veliki lepaki komunistične stranke, ki vabijo na shod ter vsebujejo sledeče podatke: generalni komisar dr. Zimemmann ima na uro 2.233.000, zvezni predsednik dr. Hainisch 270.000, zvezni kanclar dr. Seipel 134.000, deželni glavar Šumi 84.000 K plače. Na ta način pa res ni težko obogateti na račun davkoplačevalcev.

Depozitna banka. Lepe reči prihajajo na dan o krachu te banke, ki jo je izkoriščal največji avstrijski bogataš, italijanski državljani Kamilo Castiglioni. Ta dični gospod je delal lepe dobičke na račun banke na ta način, da je pobasal dobiček vedno on, ako pa je bila izguba, jo je naprtil banki. Končno je zbežal v Italijo in zapustil 300 milijonov zlatih kron dolga. Sedaj je sodišče izdalo zaporno povelje proti generalnemu pooblaščenju in bivšemu predsedniku banke, ki sta tudi pobegnili, Castiglioni pa mora koložiti 100 milijard kavcije, ako hoče ostati na svobodi. Član upravnega sveta banke Pick se je obesil. Zadeva je dvignila na Dunaju mnogo prahu. Milanska Banka Comenziale namerava Depozitno banko sanirati. Tako se zapravlja narodno premoženje.

Stolpi, ki love lopove. Vedno rastoči promet v njujorških ulicah je prizadejal ulični policiji težke skrbi. Težavno nalogo ureditve prometa je prevzel dr. Harris, nad vse energičen Amerikanec. Po šestih letih trudapolnega dela je končno dosegel, da v New Yorku vse hodi in se vozi po desni strani, s čemer je znatno padla nevarnost nesreč. Pri tem so Harrisu mnogo pomagali stolpi, ki jih je dal zgraditi po ulicah. Ti stolpi so s pomočjo zrcal in raznih luči avtomatično urejevali promet. Sedaj so postali stražniki, ki so sredi ulic stoječi, urejevali promet, odveč. Ti stolpi pa so izkazali policiji še drugo uslugo. Če so n. pr. vdrl v kako trgovino ali banko lopovi in potem skušali pobegniti z avtomobilom, se je takoj pojavila na teh stolpih rdeča luč in takoj so se morala ustaviti po vsem New Yorku vsa vozila. Vlomilcem torej ni preostalo drugo, da so ali zapustili avtomobil in bežali peš, kar je bilo takoj sumljivo in bi jih zato sigurno prijeli, ali pa so morali čakati v avtomobilu, da jih poišče policija. Ko je policija izvršila svoj posel, naznanijo sirene, da smejo vozila nadaljevati svojo pot.

Kako se selijo ptice selivke? Naravoslovci prav skrbno opazujejo ptice selivke na njenih poletih spomladi in jeseni. Dognati hočejo, kam in čemu se selijo naši poletni gostje in odkod prihajajo zopet, ko je minula zima. V ta namen obstajajo skoraj v vseh večjih državah opazovališča, za Avstrijo n. pr. v Salzburgu, ki delajo poizkuse z manjšimi obročki iz aluminija. Ti obročki imajo označeno ime opazovališča in zaporedno številko, ki se opiše v poseben kataster. Dado se mladim, predno izfrčijo iz gnjezda na noge. S temi znaki je mogoče ugotoviti smer selitve za posamezne vrste ptic. Ako jo bila namreč ptica z označenim obročkom vjeta, se znak vrne opazovalni postaji, vsled česar so v večjem obsegu izvršeni poizkusi z obročki dognali, da se morejo razločevati tri velike selilne ceste: 1. Zapadna obrežna cesta, ki vodi ob severozapadnem obrežju Evrope preko morske ožine Gibraltar v Afriko. 2. Italijansko-španska selilna cesta, katera zbira večinoma ptice selivke iz Rusije in ki pelje preko Karpat Italije in južne Francoske

čez jadransko morje v Afriko. 3. Jadransko-tunjska selilna cesta, ki se deli ob Adriji. En del preleti Adrijo in se poda čez Italijo v Tunis (ob severnem obrežju Afrike); drugi sfrči preko dalmatinskega obrežja in se združi ob morski cesti Otranto s prvim. V Afriki se da zasledovati smer ptičjega poleta celo do najbolj južne Burske države zasledovati. Vsekar bo treba zbirati še nadaljnih opazovanj in izkušenj, da bo mogoče rešiti zagonetke selilnih ptic.

Za tiskovni sklad so darovali:

Weitzer Katra, Rikarja vas, 4000; Ogris Andrej, Drabunaže, 8000 K; neimenovana, Drabunaže, 3000 K; Sloki Anton, 20.000 K; Rascher Janez, Vilštanj, 10.000 K; neimenovan iz Celovca, 100.000 K; Simon Valentin, Struga, 30.000 K; neimenovana iz Medgorij 10.000 K; Vinko Ljubič, Celovec, 10.000 K; Ehrlich Andrej, Št. Peter, 5000 K; Ogris Tomaž, Drabunaže, 10 Din.; Pirovc Anica, Drabunaže, 10 Din.; Pesivčnik Ana, Celje, 100 Din.

Ferd. Primer, Celje. Plačano do 31. XII. l. 1924. 22 Din.

Rupert Novak

orglarski mojster

Celovec

Izdeluje nove in prenareje stare ter izvršuje vsakovrstne reparature cerkvenih orgel. Napravlja prespekte, nove mehove, igralne mize in vsa večja in manjša dela. 124

Cerkvene orgle

dobro ohranjene, lepo doneče se prodajo za 16 milijonov. Pogledati in preizkusiti se morejo pri

Rupertu Novaku

orglarskemu mojstru, Celovec
Ebentalerstrasse 3. 127

Moderna obleka za gospode

samo solidno delo, se izdelava v delavnici

Franc Zidei, Celovec

Theaterplatz 1

Priporoča se za talarje in drugo obleko za čč. duhovščino. 126

Društvo slov. diletantov v Borovljah

Vabilo

na enodejansko veseloigro

V CIVILU

ki se vrši v nedeljo 26. oktobra v dvorani pri Cingelcu v Glinjah: — Nastopi tudi prvič društveni pevski zbor

Začetek ob 1/2 uri popol.

Igra se vrši ob vsakem vremenu. — Pridite vsi ki se radi smejite. ODBOR.

128

Prodam hišo

v jugoslovanskem delu Koroške ob državni meji v industrijskem kraju ob železnici. Hiša leži v sredini trga na lepem mestu in je za vsakega trgovca in obrtnika izredno pripravna. Je enonadstropna in ima v pritličju 3 sobe s kuhinjo in kletjo, v prvem nadstropju 3 sobe in kuhinjo, velik vrt za zelenjavo, vodo in električno luč v hiši. Poslopje je v dobrem stanju in z opeko krita. Ker je bila v hiši prej vedno trgovina in gostilna, je za te obrti potrebna oprava še na mestu. Nespremenljiva cena 88.000 dinarjev. Ponudbe je pošiljati na upravo lista. 125